

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันนี้คนไทยนิยมหันมาท่องเที่ยวในประเทศไทยกันมากขึ้น ทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากที่นิยมมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเนื่องจากชื่นชอบในความเป็นไทยรวมทั้งสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามต่าง ๆ ด้วย ภาคเหนือเป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมมาเที่ยว เพราะมีศิลปวัฒนธรรมประเพณี และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่โดดเด่น ประกอบกับมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง รวมทั้งความเหมาะสมทางด้านจุดที่ตั้งที่จะเชื่อมโยงกับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง GMS และเอเชียใต้ (สภาอุตสาหกรรม, 2547)

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังเป็นเส้นทางผ่านในการเดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดเชียงใหม่เพียง 22 ก.ม. เป็นพื้นที่ ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคเหนือตอนบน ร่วมกับ จังหวัดเชียงใหม่ (ชมรมการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน, 2547) จังหวัดลำพูนเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ทำให้จังหวัดลำพูนมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวปี 2549 ถึง 138,164 บาท/ปี สูงสุดเป็นอันดับ 1 ของภาคเหนือ (สำนักงานจังหวัดลำพูน, 2549)

ข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน พบว่า ในปี 2548 มีจำนวนผู้มาเยือนเท่ากับ 588,699 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2546 และ 2547 ร้อยละ 43.99 และ 27.12 ตามลำดับ ก่อให้เกิดรายได้จากผู้มาเยือน 419.47 ล้านบาท ในปี 2548 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549)

จังหวัดลำพูน มีสินค้าหัตถกรรมหลากหลายชนิด เช่น ผ้าฝ้ายทอมือ ที่มีชื่อเสียงมากคือ ผ้าฝ้ายของอำเภอป่าซาง ส่วนผ้าไหมยกดอก โรงงานผลิตผ้าไหมยกดอกที่มีชื่อเสียงของจังหวัดลำพูนคือโรงงานเพ็ญศิริไหมไทยที่มีการปรับปรุงแบบด้านลวดลาย โดยอาศัยลายผ้าในสมัยโบราณประยุกต์ ปรับปรุงประกอบกับฝีมือที่ประณีต ทำให้ผ้าไหมยกดอกของลำพูนมีเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง ไม้แกะสลัก แหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในเขตอำเภอแม่ทา มีการแกะสลักไม้จามจุรีเป็นเครื่องใช้และเครื่องประดับภายในบ้าน ได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีแหล่งผลิตเครื่องถ้วยเซรามิก เพียงแหล่งเดียว คือ เตาชนวนหลง ซึ่งถือเป็นเตาคุณภาพดี ผลิตเซรามิกและเครื่องถ้วยต่าง ๆ แบบโบราณ แต่การจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมของจังหวัดลำพูน ยังต้องอาศัยตลาดในเชียงใหม่และกรุงเทพฯ เป็นหลัก จังหวัดลำพูนยังมีอาหารพื้นเมือง ซึ่งได้รับความนิยมนเป็น

อย่างมาก และรสชาติอร่อย เช่น แหนมหมม ใส้อั่วเวียงของ น้ำพริกลาบ เป็นต้น (สำนักงานจังหวัด ลำพูน, 2549) จังหวัดลำพูนมีผู้ผลิตสินค้าหัตถกรรมและอาหารพื้นเมือง จำนวน 378 ราย ที่ได้ลงทะเบียนเพื่อคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ประจำปี 2549 ของคณะกรรมการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัด (นตผ.จังหวัด) (สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดลำพูน, 2549)

จังหวัดลำพูน ตั้งอยู่บนเส้นทางผ่านที่นักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ เชียงใหม่ต้องผ่านอยู่แล้ว รวมทั้งมีสินค้าหัตถกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก แต่แหล่งที่จะมาช่วยกระจายสินค้าให้กับผู้ผลิตเหล่านั้นยังมีไม่เพียงพอ เห็นได้จากตัวอย่างที่ผู้ผลิตสินค้าหัตถกรรมในอำเภอป่าซาง ต้องอาศัยตลาดใหญ่ ในจังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพฯ สินค้าจากอำเภอแม่ทาต้องอาศัยหมู่บ้านถวายในจังหวัดเชียงใหม่จำหน่ายสินค้าให้ และจังหวัดลำพูนยังไม่มีร้านจำหน่ายหัตถกรรมที่รวมหัตถกรรมหลาย ๆ อย่างและอาหารพื้นเมืองของลำพูนไว้ในที่เดียวกัน ร้านที่มีอยู่ในปัจจุบันจะเป็นร้านเฉพาะอย่างเท่านั้น เช่น ร้านในอำเภอป่าซาง เป็นศูนย์รวมของผ้าฝ้ายและผลิตภัณฑ์จากผ้า ร้านในอำเภอแม่ทาเป็นศูนย์รวมไม้แกะสลัก ร้านเพ็ญศิริไหมไทยในอำเภอเมือง เป็นศูนย์รวมผ้าไหม

ครอบครัวของผู้ศึกษาเคยจัดตั้งศูนย์ผลิตและจำหน่ายหัตถกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ขึ้นในปี 2537 ซึ่งธุรกิจสามารถสร้างกำไร ได้ดีมากและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี เนื่องจากทำเลที่ตั้งของกิจการติดกับถนนซูเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่-ลำปาง ซึ่งเป็นเส้นทางที่นักท่องเที่ยวจะต้องเดินทางผ่านอยู่แล้ว ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถแวะซื้อสินค้าได้สะดวก แต่เมื่อดำเนินงานไปได้ประมาณ 2 ปี ได้รับผลกระทบจากภายนอก คือ ปี 2539 กรมทางหลวง ได้ทำถนนซูเปอร์ไฮเวย์ จากเดิม 2 เลน เป็น 4 เลน ทำให้ลูกค้าไม่สามารถจะเดินทางเข้ามาซื้อสินค้าได้ ซึ่งใช้เวลาในการก่อสร้างถนนนานถึง 3 ปี ประกอบกับในช่วงปี 2540 ประเทศไทยเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจส่งผลให้ธุรกิจต้องหยุดดำเนินการไป แต่ในปัจจุบันทำเลที่ตั้งของกิจการสามารถเดินทางเข้าออกได้อย่างสะดวก

ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตปัจจัยต่าง ๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามที่กล่าวข้างต้น และจากการที่ผู้ศึกษามีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม รวมถึง โอกาสต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยในปัจจุบัน ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของโครงการศูนย์จำหน่ายหัตถกรรมและอาหารพื้นเมือง จังหวัดลำพูน เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ศึกษาในการพิจารณาลงทุนในโครงการดังกล่าวและเป็นการช่วยลดความเสี่ยงจากการลงทุน ซึ่งโครงการดังกล่าวจะช่วยสร้างรายได้และความเจริญให้กับชุมชน เนื่องจากจะช่วยให้ผู้ผลิตสินค้าหัตถกรรมมีแหล่งในการกระจายสินค้าไปสู่มือผู้บริโภค ช่วยรวบรวมสินค้าหัตถกรรมและอาหารพื้นเมืองของจังหวัดลำพูนไว้ในที่เดียวกัน ทำให้ประหยัดเวลา

และได้สินค้าที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังจะช่วยทำให้จังหวัดลำพูนมีแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมแก่จังหวัดลำพูนในภาพรวมอีกด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุน โครงการศูนย์จำหน่ายหัตถกรรมและอาหารพื้นเมือง จังหวัดลำพูน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ในการลงทุน โครงการศูนย์จำหน่ายหัตถกรรมและอาหารพื้นเมือง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางแก่ผู้ศึกษาในการพิจารณาการลงทุนใน โครงการศูนย์จำหน่ายหัตถกรรมและอาหารพื้นเมือง จังหวัดลำพูน

นิยามศัพท์

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุน หมายถึง การศึกษาเพื่อต้องการทราบผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามโครงการลงทุนในโครงการศูนย์จำหน่ายหัตถกรรมและอาหารพื้นเมือง จังหวัดลำพูน โดยพิจารณาจากการศึกษาวิเคราะห์โครงการใน 4 ด้าน คือ ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ และด้านการเงิน ทั้งนี้เพื่อช่วยประกอบการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน

ศูนย์จำหน่ายหัตถกรรมและอาหารพื้นเมือง จังหวัดลำพูน หมายถึง ศูนย์รวมสินค้าหัตถกรรมของจังหวัดลำพูน ทั้งของฝาก ของที่ระลึก และอาหารพื้นเมืองของจังหวัดลำพูน

หัตถกรรม หมายถึง งานช่างที่ทำด้วยมือหรืออุปกรณ์ง่าย ๆ อาศัยทักษะและเน้นประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก โดยทั่วไปเป็นผลิตภัณฑ์ที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและศาสนา สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตัวอย่างเช่น ไม้แกะสลัก ผ้าทอ เซรามิก ฯลฯ

อาหารพื้นเมือง หมายถึง อาหารพื้นบ้าน ประจำท้องถิ่น และของฝากที่เป็นของกินต่าง ๆ ของทางภาคเหนือ

โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือเรียกว่า โอทอป (OTOP) หมายถึง โครงการของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ชาวบ้านในแต่ละตำบลสร้างอาชีพในการผลิตสินค้าเพื่อออกจำหน่าย โดยสร้างสินค้าที่เป็นสินค้าประจำตำบลนั้น ๆ (ซึ่งปัจจุบัน โอทอป ได้เปลี่ยนเป็น ผลิตภัณฑ์ชุมชน แทนเนื่องจากมีการเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ทำให้มีการเปลี่ยนชื่อใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์)